

Незабутні роки

Дорогою ціною здобута наша перемога над фашизмом і мир на європейському континенті. Кожен день війни забирав життя більш ніж у 14 тисяч чоловік. Господарство на окупованій території нашої країни було пограбоване. Відступаючи під ударами радянських військ, гітлерівці залишали після себе пустелю:

Пригадую наш наступ від Сіверського Дінця до Дніпра в серпні-жовтні 1943 року. Жахливу картину являла в цей час земля України. Міста були вщент зруйновані, села спалені, залізничні шляхи знищені, лани позаростали бур'янами.

З великою радістю зустрічали нас люди, які залишилися живими, — жінки, діти, чоловіки похилого віку. Під час окупації вони зазнали страхітливих знущань і поневірянь. Отож радянські воїни робили все, щоб скоріше звільнити від ворога окуповану землю.

Наступ з'єднань Радянської Армії був настільки нестримним і навальним, що коли наша 6 Орловська червонопрапорна дивізія досягла берегів Дніпра, то німці не встигли зірвати залізничного міста в м. Дніпропетровську. Нашому батальйонові було наказано штурмом захопити його, але, на жаль, ми цього не встигли зробити. Десь приблизно о 5 годині вечора пролунало кілька вибухів, і ферми мосту провалилися у хвилі Дніпра. Тієї ж ночі 84 полк, до складу якого входив наш батальйон, форсував річку на околиці м. Дніпродзержин-

ська, в районі сіл Аули — Романково.

Завдяки розгубленості та безладдю, що панували в цей час у стані противника, ми відносно легко переправилися через річку, але згодом німці оговтались і розпочали шалені атаки на створений нами плацдарм. Незламну стійкість, високу майстерність виявили в цих боях воїни батальйону. Відбиваючи одну із танкових атак, лейтенант Олександр Зуб з 45-міліметрової гармати знищив дві ворожі самоходки «Ферді-нанд».

Відомо, що цих машин ворога «не брали» навіть 76-мм підкаліберні набої, але їх взяли кмітливість і винахідливість радянського воїна. Коли ворожі машини досягли наших окопів, по наказу командира їздовий налякав коней, що були прив'язані в сусідньому ліску, щоб звернути на це увагу ворога. Таким чином лейтенант примусив ворожі машини повернутися до нього тилом, де у них були великі, не закриті бронею вхідні люки, і послав у ці отвори один за другим декілька набоїв. У машинах вибухли боекомплекти. Залишивши на полі бою палаючі машини, ворог повернувся назад.

Того ж дня командир третьої роти Іван Шорін підняв взвод на штурм ворожої батареї і захопив її. В цьому бою загинуло багато бійців, в тому числі і сам командир роти.

Після битви за Дніпро ще довгий час тривала війна, було багато гірких втрат і славних перемог, що склалися в нашу велику Перемогу, завдяки якій ми тепер живемо і працюємо.

І. ДАНИЛЕНКО, ветеран війни, зав. кафедрою філософії і наукового комунізму.